

INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ ÎN SERVICIUL REGIUNII DE SUD

INOVARE · ANTREPRENORiat · ECONOMIE CIRCULARĂ

„De la parteneriat la implementare: inteligența artificială aduce economia circulară mai aproape de regiunea de Sud.”

În primele șapte luni ale anului 2026, proiectul internațional AI-InnoScEnCE, finanțat prin EIT Higher Education Initiative (Orizont Europa – Pilonul 3), a intrat în Faza II de implementare la Centrul Universitar „B.P. Hasdeu” din Cahul (UTM). Echipa a sprijinit 4 start-up-uri, a mentorat 35 de studenți, a semnat un Memorandum de Înțelegere cu RWTH Aachen University.

Afișul proiectului AI-InnoScEnCE

FAZA II ÎN CIFRE (IAN. – IUN. 2026)

4

start-up-uri și scale-up-uri sprijinite
(țintă: 1)

35

studenți mentorați suplimentar
(țintă: 30)

48

studenți în programe de formare EIT

19

cadre academice în formare

1

Memorandum nou: RWTH Aachen
University

9

evenimente regionale organizate sau
cu participare USC

Date conform raportului de progres al USC din 17 iunie 2026 și rapoartelor de diseminare.

1. ACTIVITĂȚI ȘI EVENIMENTE REALIZATE

- **Business Summit Cahul (2 iulie 2026):** cadrele didactice și studenții Facultății de Economie, Inginerie și Științe Aplicate (FEISA) au participat la dialogul „Integrarea inteligenței artificiale în dezvoltarea economică a regiunii de Sud”, alături de antreprenori, experți și decidenți publici.
- **Atelier strategic (12 mai 2026):** „Validarea ecosistemului de inovare și economie circulară prin inteligență artificială în regiunea de Sud”, la Centrul Inotek. Prin sesiuni World Café, 35–50 de participanți au validat hărțile ecosistemului generate cu IA și au stabilit prioritățile viitoarei „Foi de parcurs a inovării”.

- **Iceberg Bootcamp, ediția a IV-a (4 mai 2026):** circa 60 de participanți, dintre care 4 de la USC, au lucrat după metoda Berkeley Method of Entrepreneurship (BMOE): de la identificarea problemelor reale și interviuri cu clienții, la modele de afaceri, planificare financiară și prezentarea finală, ghidați de experți internaționali.
- **Hackathonul „Stop DeepFake” (23–24 aprilie 2026):** 56 de tineri au creat 15 prototipuri pentru detectarea manipulărilor video și a știrilor false. Evenimentul a fost organizat de Centrul Inotek, în parteneriat cu Centrul Universitar „B.P. Hasdeu” și ziuaadeazi.md, cu sprijinul Uniunii Europene.
- **Hackathonul „Soluții de mediu dezvoltate de tineri” (4–5 aprilie 2026):** co-organizat cu PNUD, în cadrul proiectului „Facilitarea unei tranziții verzi incluzive în Republica Moldova”. Echipe interdisciplinare de studenți FEISA au propus soluții pentru un viitor sustenabil.
- **Hackathonul VibeHack (20–22 martie 2026):** organizat de Fundația Inotek; studenții USC au dezvoltat prototipuri digitale pentru sistemul educațional.
- **Ziua Ușilor Deschise și IT Career Expo Cahul (14 martie 2026):** peste 400 de vizitatori au aflat despre proiectele europene ale universității (Erasmus+, Orizont Europa, DIGITRANS, NeedEDU4.0, AI-InnoScEnCE), iar atelierele IT Career Expo au prezentat parcursuri reale de carieră în IT.
- **Susținerea publică a proiectelor interdisciplinare (3 februarie 2026):** studenții de la cursul „Managementul operațiunilor și producției” au prezentat soluții industriale pentru economia circulară, evaluate și de dl Nicolae Dunaș, director „NICO ART” SRL.

Atelier strategic, 12 mai 2026

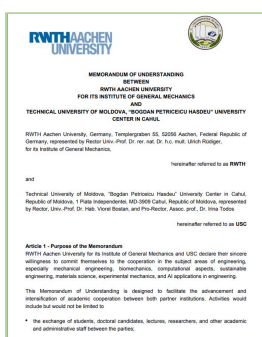

Iceberg Bootcamp, 4 mai 2026

Business Summit Cahul, 2 iulie 2026

2. ACORDURI ȘI PARTENERIATE ÎNCHEIATE

MoU cu RWTH Aachen

- **Memorandum de Înțelegere cu RWTH Aachen University (Germania):** primul dintre cele 2 parteneriate noi asumate pentru Faza II. Acordul deschide calea spre cooperare în cercetare, schimb de know-how și formare. Se adaugă celor 4 parteneriate din Faza I, printre care MoU-ul cu Ludovika University of Public Service (Ungaria).
- **Centrul de Inovare Inotek și PNUD:** co-organizarea hackathoanelor, a IT Career Expo și a Business Summit Cahul.
- **Mediul de afaceri din raionul Cahul:** „Terra-Vitis” SRL, „Perform-Com” SRL și Clusterul Apicol Cahul au găzduit vizite de studiu și au oferit date reale pentru proiectele studenților.
- **Hub-ul interdisciplinar de simulare și inovare (în curs):** noua structură de sprijin pentru inovare și antreprenariat prevăzută de proiect.

INDICATORI DE PERFORMANȚĂ (KPIS — FAZA II, LA 17 IUNIE 2026)

Cod KPI	Indicator de performanță	Țintă	Realizat	Status
EIT HE03.1	Start-up-uri și scale-up-uri sprijinite	1	4	✓ 400%
EIT HE08.1	Participanți la cursuri de dezvoltare (studenți)	100	48	În desfășurare
EIT HE08.1	Participanți la cursuri de dezvoltare (personal academic)	20	19	În desfășurare
EIT HE08.1	Participanți la cursuri de dezvoltare (personal non-academic)	20	10	În desfășurare
EIT HE08.1	Beneficiari ai mentoratului suplimentar (studenți)	30	35	✓ Atins
EIT HE08.1	Beneficiari ai mentoratului (pers. academic / non-academic)	10 / 6	5 / 2	În desfășurare
EIT HE19.1	Structuri noi sau îmbunătățite (Hub de simulare și inovare)	1	1	În desfășurare
EIT HE20	Parteneriate noi stabilite	2	1	În desfășurare

3. START-UP-URI GHIDATE ȘI ACCELERATE

În Faza II au fost sprijinite **4 start-up-uri și scale-up-uri** — de patru ori peste ținta asumată. Toate sunt afaceri agricole și vitivinicole din regiunea de Sud, care au primit mentorat și consultanță privind accesul la finanțare și la piețe și marketingul produselor.

Î.I. „Capraru Nicolae” — La Cotihana s. Cotihana, r-nul Cahul <i>Afacere agricolă și vitivinicolă · lacotihana.md</i>	„Terra-Vitis” SRL s. Burlacu, r-nul Cahul <i>Viticultură și agricultură de precizie</i>
Gospodăria țărănească „Stăvilă Ilie Vasile” s. Capaclia, r-nul Cantemir <i>Afacere agricolă</i>	Gospodăria țărănească „Malai Ion Vasile” s. Ursoaia, r-nul Cahul <i>Afacere agricolă</i>

Rezultatele continuă munca din Faza I, când start-up-urile studentești FoodFlow, EcoWeb și AgroLink au trecut prin pre-acceleratorul „Dreamable”. Tot în această perioadă, Atlas Consult din Republica Moldova a ajuns printre cei 5 finaliști ai competiției HEIPowered Startup Pitch.

4. INSTRUIREA ȘI GHIDAREA STUDENȚILOR

Până în iunie 2026, **48 de studenți, 19 cadre academice și 10 angajați non-academici** au urmat programele de formare ale proiectului, iar **35 de studenți** au beneficiat de mentorat suplimentar.

CURSURI ȘI MODULE

- **Modulul „Antreprenoriat” (7 ECTS; Irina Todos, Slavic Gîrnet):** Bazele antreprenoriatului și Economia întreprinderii — 38 de studenți de la Business și Administrare și Inginerie și Management în Construcția de Mașini, plus 10 masteranzi de la Antreprenoriat și Administrarea Afacerilor.
- **Managementul proiectelor antreprenoriale (6 ECTS; Prof. Andrei Popa) și Managementul inovării (3 ECTS; Liudmila Roșca-Sadurschi).**
- **Modulul de master „Planificare antreprenorială” (10 ECTS; Liudmila Roșca-Sadurschi):** Modele de afaceri și planul de afaceri; Managementul dezvoltării durabile și responsabilitatea socială corporativă.
- **Teze de licență:** 13 studenți de la Inginerie și Management în Industria Alimentară, Construcția de Mașini și Business și Administrare, îndrumați de Liliana Ceclu, Liudmila Roșca-Sadurschi și Marina Bunea; alți 5 studenți au prezentat comunicări la conferințe.

PREMII LA COMPETIȚII

Locul I

Hackathonul „Stop DeepFake” — echipa de studenți FEISA, cu absolvenți ai facultății ca mentori și coordonatori de echipe.

Locul III

Hackathonul VibeHack — platforma educațională **SchoolIOS**, creată de studenți de la Inginerie și Management în Construcția de Mașini.

Locul III

Hackathonul PNUD de soluții de mediu — ideea unei pepiniere de puieți în containere, aliniată la Agenda 2030 și la programul național de împădurire; în echipă, Elena Mincovschi, anul I, Business și Administrare.

ÎNVĂȚARE PRIN VIZITE DE STUDIU

- **„Terra-Vitis” SRL, Burlacu (29 aprilie 2026):** grupa BA2401 a documentat proiectul de semestru „Agricultura de precizie la întreprinderea Terra-Vitis”, în cadrul cursurilor de Managementul proiectelor și Managementul resurselor umane.
- **„Perform-Com” SRL, Cucoara (5 mai 2026):** date reale pentru proiectul „Apicultura inteligentă ca modalitate de diversificare a producției”.
- **Clusterul Apicol Cahul (mai 2026):** studenții de la Business și Administrare au învățat, alături de dl Anatolie Nebunu, cum se gestionează proiectele și cooperarea într-un cluster regional.

Hackathonul „Stop DeepFake”

Hackathonul „Soluții de mediu”

Vizită la „Terra-Vitis” SRL

Clusterul Apicol Cahul

5. ACTIVITATEA ȘTIINȚIFICĂ

Echipa USC a publicat **5 lucrări** în volumul conferinței naționale „Inovația: factor al dezvoltării social-economice” (Tehnica-UTM, 2026, ISBN 978-9975-64-666-6) și un articol în revista științifică a USC, toate cu mențiunea sprijinului Orizont Europa, în acces deschis.

1. POPA Andrei. *Artificial intelligence as an advantage for entrepreneurship in a circular economy*, pp. 48–49.
2. FILIPOV Ina, MANDAJI Elena. *Normative ecosystems and smart governance for integration of artificial intelligence in the circular economy*, p. 52.
3. POPOVICI Ilona. *Mapping and comparative analysis of artificial intelligence applications in the circular economy*, p. 55.
4. VÎȘCU Irina. *AI-based educational platforms as a vector for cooperation and technology transfer in science and engineering for the circular economy*.
5. CİCANCİ A., RUMEUS I., VÎȘCU I., CECLU L., BLEJAN A.M., CORBU A.R., NOUR V. *Apple and pear by-products – sources of bioactive compounds for the food industry*.
6. FILIPOV Ina. *The normative-institutional dimension of the integration of AI in the circular economy in the Republic of Moldova*. Revista Științifică a USC: Științe Sociale, vol. XIX, nr. 2, pp. 60–73.

COMUNICĂRI LA CONFERINȚE

Data, locul	Conferința	Comunicarea
5 iun. 2026 Cahul	Conferința internațională „Perspectivele și problemele integrării în spațiul european al cercetării și educației”, ed. a XIII-a	CİCANCİ A., BUNEA M. — Valorificarea uleiului de soia pentru rășini bioepoxidice sustenabile; BUNEA M., UNGUREANU C.V. — Biopolimeri derivați din amidon și celuloză
11 mai 2026 Galați (RO)	Sesiunea internațională de comunicări studențești „DONARIS 2026”	DORNEA E., FILIPOV I. — Guvernanța locală în tranziția spre economia circulară
24–25 apr. 2026 ASEM, Chișinău	Simpozionul științific al tinerilor cercetători, ed. a XXIV-a	AJDER A.-M., ROȘCA-SADURSCHI L. — Integrarea economiei circulare în producția auto din Moldova
23 apr. 2026 Cahul	Conferința națională „Oportunități de implicare a tinerilor în procesul de cercetare”, ed. a VI-a	AJDER A.-M., CECLU L., FILIPOV I. — Managementul ciclului de viață al vehiculelor în logica economiei circulare

Rezultate WP2 — livrabilul D2.3. Echipa lucrează la „Validarea recomandărilor de bune practici” (D2.3), folosind podcasturi, înregistrări video, chestionare, întâlniri „tech coffee”, ateliere și studii de caz. Cele două chestionare online — economia circulară și inteligența artificială — au strâns **64 de răspunsuri**, iar un sondaj pe categorii de participanți (gen, vârstă, mediu, studii) este în pregătire.

6. ALTE ACTIVITĂȚI

DISEMINARE ÎN CADRUL NOULUI BAUHAUS EUROPEAN

Dr. Liliana Ceclu, decan al Facultății de Economie și Inginerie și coordonator instituțional AI-InnoScEnCE, a prezentat experiența proiectului în activitatea de diseminare dedicată Noului Bauhaus European. Prezentarea „De la parteneriat la implementare” a urmărit traseul complet al unui grant Orizont Europa — de la identificarea apelului EIT HEI (octombrie 2024) la Faza II — și a arătat cum proiectul aplică valorile Noului Bauhaus: **sustenabil, frumos, împreună** (peste 60% participare feminină în programele Inotek) și principiile **participativ, transdisciplinar, multi-nivel**.

Șase lecții împărtășite participanților:

1 Construiți consorțiul plecând de la tema apelului.	2 Dați fiecărui partener un rol funcțional.
3 Negociați un rol de conducere, nu doar de participare.	4 Investiți din timp în capacitatea administrativ-financiară.
5 Valorificați incluziunea și dimensiunea regională.	6 Planificați sustenabilitatea din prima zi.

- **Articol în revista „E-Circular” (iunie 2026):** Liudmila Roșca-Sadurschi și Liliana Ceclu au publicat „AI-InnoScEnCE: inteligența artificială pune umărul la tranziția circulară a Republicii Moldova” în numărul aniversar 50 al revistei naționale de economie circulară.
- **Pagina web națională a proiectului:** ai-innoscence.usch.md, în română, engleză și rusă, prezintă evenimentele, noutățile și publicațiile și oferă acces la instrumentele consorțiului: Biblioteca vie a bunelor practici IA (WP2) și Radarul ecosistemului de inovare circulară (WP4).
- **Transformarea universitară:** fuziunea cu Universitatea Tehnică a Moldovei, inițial o provocare, a devenit o oportunitate pentru programe de studii noi, bootcampuri, hackathoane și infrastructură.

CONTRIBUȚI LA VALIDAREA BUNELOR PRACTICI

Completați cele două chestionare ale proiectului — răspunsurile intră direct în raportul de validare D2.3:

Economia circulară

ai-innoscence.usch.md/ro/survey/ec

Inteligența artificială

ai-innoscence.usch.md/ro/survey/ia

Contact: Centrul Universitar „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul, UTM · Dr. Liliana Ceclu, coordonator instituțional · ai-innoscence.usch.md · ai-innoscence.eu

Proiectul AI-InnoScEnCE (nr. 24159) este finanțat prin EIT Higher Education Initiative, Orizont Europa – Pilonul 3 „Europa inovatoare”.